

skal ses i modsætning til den vurdering, som realkreditinstitutter m.v. typisk anlægger som grundlag for belåning, nemlig markedsværdien af bygningerne i en tvangssalgsituation. Denne markedsvurdering har i mange tilfælde gjort det vanskeligt for skoler at opnå nødvendig og tilstrækkelig realkreditbelåning. Formålet med garantistillelsen er, at lån i Hypotekbanken skal kunne supplere realkreditbelåning og/eller egenfinansiering.

De nærmere vilkår for garantistillelse fastsættes af undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren, og de offentliggøres ved bekendtgørelse. Når vilkårene for garantistillelse er blevet fastlagt, agter finansministeren at forelægge aktstykke for Finansudvalget om de nærmere vilkår for selve lånerne. Der vil først blive stillet garanti og ydet lån, når Finansudvalgets godkendelse foreligger.

Det vil blive et vilkår for garantistillelse, at garantiene over for Undervisningsministeriet sikres ved pant i skolens faste ejendom. Dette skyldes, at man på denne måde kan gøre det til en betingelse for rykning for andre lån med pant i skolens faste ejendom, at de oprindelige skoleøkonomiske kriterier, der er en betingelse for ydelse af garanti og lån, også er opfyldt i forbindelse med senere låneoptagelse. Der vil således heller ikke i situationer med eventuel senere rykning for andre lån blive taget stilling ud fra pantets værdi, men ud fra grundlaget for skolens virksomhed. Der ligger samtidig en særlig sikringsakt i Undervisningsministeriets modregningsadgang i skolernes tilskud i tilfælde af misligholdelse.

Forslaget om for erhvervsskoler at ændre vilkårene for garantistillelsen i forhold til Hypotekbanken fra vilkår som tabskaution til vilkår som selvskyldnerkaution indebærer ikke en reel forøgelse af statens samlede risiko. Forslaget skal alene sikre en mere hensigtsmæssig opgavefordeling mellem Hypotekbanken og Undervisningsministeriet, idet Undervisningsministeriet ved hjælp af modregning i fremtidige tilskudsudbetalinger bedre kan inddrive statens tilgodehavende end Hypotekbanken. Derfor er det også præciseret i lovforslaget, at Undervisningsministeriet har en sådan ubeskåret modregningsadgang for indfrieede ydelser i henhold til garantien i uddannelsesinstitutionens fremtidige tilskudsudbetalinger. Hertil kommer, at Undervisningsministeriet som ansvarlig myndighed er forpligtet til at varetage mere overordnede tilsynsopgaver, hvor Hypotekbanken som kreditor kun har til opgave at sikre indfrielse af statens tilgodehavender.

Det følger af aftalen mellem Hypotekbanken og Undervisningsministeriet, at hypotekbanklånene normalt ikke forfalder i deres helhed ved misligholdelse. Dette forhold sammenholdt med, at ydelser, der indfries i henhold til garantien, ikke forrentes,

ville kunne betyde, at den enkelte skole eventuelt så en likviditetsmæssig fordel i at trække på garantien i stedet for at afdrage og forrente lånene i overensstemmelse med lånevilkårene. Derfor foreslås det samtidig, at Undervisningsministeriet i tilfælde af gentagne misligholdelser får adgang til at tilbageholde en del af skolens tilskud med henblik på, at Undervisningsministeriet erlægger de fremtidige ydelser på lånene. I praksis vil Undervisningsministeriet i sådanne tilfælde månedligt tilbageholde 1/6 af de fremtidige termisydelser i skolens tilskud. Undervisningsministeriet kan i øvrigt opsigte garantien i forhold til skolen efter dansk rets almindelige regler.

Det er ikke tanken, at Hypotekbanken kan ændre lånevilkårene eller give henstand over for uddannelsesinstitutionerne. I de særlige tilfælde, hvor dette måtte være nødvendigt, må det ske ved fornyelse af lån og garanti eller ved, at Undervisningsministeriet benytter de eksisterende hjemler i forbindelse med en eventuel betalingsstandsning.

Efter bestemmelserne i stk. 5 kan undervisningsministeren fastsætte nærmere regler både for ordningens indhold og vilkår samt for ordningens administration.

Det foreslås, at undervisningsministeren bemyndiges til at fastsætte tidspunktet for lovens ikrafttræden, således at loven ikke får virkning, før der er opnået enighed mellem Undervisningsministeriet og Finansministeriet om vilkårene for garantistillelse, og Finansudvalget har tiltrådt finansministerens aktstykke om ordningen.

C. Administrative og økonomiske konsekvenser af forslaget

Lovforslaget indebærer, at Undervisningsministeriets opgaver vedrørende behandling af konkrete ansøgninger om igangsættelse af ombygninger og andre byggearbejder samt indgåelse af lejemaal bortfalder. Denne administrative lettelse vil dog i nogen grad blive opvejet af nye opgaver vedrørende behandling af ansøgninger om hypotekbanklån. Ministeriet vil fortsat skulle overvåge skolernes kapitalforvaltning og administrationen af garantiordningen vil blive baseret herpå.

Opgaveomlægningerne og deraf følgende personaletilpasninger sker inden for ministeriets samlede personaleramme.

Der er på finansloven for 1995 afsat 250 mio. kr. til garantistillelse for begge skoleformer under ét. De økonomiske kriterier for opnåelse af garanti og lån tænkes fastsat således, at kun skoler med en absolut god økonomi kan komme i betragtning, og tabene forventes derfor at blive minimale i forhold til garantisummen. Der er for 1995 afsat 1 mio. kr. til tab på udlån.